

İSLÂM'DA CAMİ VE MESCİT

وَإِنَّ الْمَسَجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ الْلَّهِ أَحَدًا

Kıymetli Kardeşlerim!

Tabiatı gereği insan mutlak surette kendinden daha yüce olduğunu düşündüğü bir varlığa inanmak ve ona ibadet etmek istemiştir. Bundan dolayıdır ki, ister insanların kendilerinin oluşturdukları dinerde, isterse semâvî dinlerde olsun mutlaka insanların inandıkları varlığa kulluklarını sergiledikleri bir yer, bir mekân olagelmiştir. Yüce dinimiz İslâm da kurmuş olduğu köklü medeniyetin temellerini cami ve mescitlerle perçinlemiştir adeta. Peygamber Efendimiz (s.a.s.)'in Mekke'den Medine'ye hicretinden hemen sonra Mekkeli Müslümanlara kucağını açan Medine'de Mescid-i Nebevi'yi inşa etmesi de bunun en bariz örneklerindendir.

Değerli Kardeşlerim!

Hutbemize başlarken okuduğumuz, "*Şüphesiz mescitler Allah'ındır. O halde Allah ile beraber başkasına kulluk etmeyin.*" (el-Cin, 72/18) âyetine baktığımızda camiler ve mescitlerin öncelikle Allah'a ait olan ve kulluğumuzu O'na arz ettiğimiz mekânlar olduğunu görürüz. Peygamber Efendimiz (s.a.s.) de: "*Mescitler, Allah'a en sevimli mekânlardır.*" (Muslim) buyurmak suretiyle bizlere camilerimizin hayatımızın her anında var olması gereken, Allah'ın hoşnutluğunu elde edebileceğimiz yerler olduğunu bir kez daha hatırlatmaktadır.

Kıymetli Kardeşlerim!

Cami; toplayan, bir araya getiren, mescit ise, secde edilen yer manalarına gelmekle birlikte pratikte birbirlerinin yerine rahatlıkla kullanılabilen, medeniyetimizde

hayat bulmuş iki kelimedir. Ancak içinde sakladığı derin mana ve mesajlarla Müslümanlar için iki kelime olmanın çok ötesindedir. Bunu daha iyi anlayabilmek için Mescid-i Nebevi'nin İslâm'ın ilk yıllarında bir medeniyetin inşasındaki rolüne iyi bakmak gerekmektedir. Buradan hareketle bizler de cami ve mescitlerimizi İslâm'ın ilk yıllarındaki gibi hayatımızda daha etkin ve daha faal bir hale getirmemiz gerekmektedir. Çünkü camilerimizin hayatımızda bu derece canlı olarak var olmasına her zamankinden daha çok ihtiyacımız vardır. Zira camilerimiz sadece dinî hayatımızın merkezi değil, aynı zamanda sosyal hayatımızın da merkezi olan kutsal mekânlarımızdır.

Camiler bizzat kendileri ve kuruldukları bölgeler itibariyle orada yaşayan insanlara güven telkin eden, madden ve manen bulunduğu bölgeye bir değer katan ve her şeyden önemlisи insanlarımıza, özellikle gençlerimizi her türlü tehlikeeden koruyan birer kaledirler. Zira biliyorsunuz ki, bir insanın camiden uzak kalmasının - Allah korusun! – her şeyden önemlisи, dininden uzak kalması demektir.

Değerli Müminler!

Unutmayalım ki, çocuklarımızın ve insanımızın kimliğini kaybetmeden hayat sürebilmeleri, bizi biz yapan yüce dinimizin bize kattığı güzellikleri muhafaza edebilmeleri ve bunları gelecek nesillere aktarabilmeleri ancak cami eksenli bir hayatla mümkün olacaktır. Hutbemizi Peygamberimiz (s.a.s.)'in bir hadisiyle bitirmek istiyoruz. "*Allah'in gölgesinden başka hiçbir gölgenin bulunmayacağı kiyâmet gündünde, Allah'in muhafaza altına alacağı yedi sınıfından biri de, gönlü mescitlere bağlı olan kimselerdir.*" (Buhârî)

Yüce Mevlâ bizleri mutlak surette secede edenlerden ve gönlü mescitlere bağlı olanlardan eylesin.

МЯСТОТО НА ДЖАМИЯТА И МЕСДЖИДА В ИСЛЯМА

وَإِنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا

Съпли братя мюсюлмани!

Поради своята природа човекът винаги е искал да вярва и да се кланя пред някакво същество, което смятал, че е по-велико от него. Ето защо независимо дали в религиите, които хората са измислили или в небесните религии винаги е имало някакво място или пространство, където хората са изявявали своето покорство пред съществото, в което са вярвали. Исламът, нашата велика религия е укрепила основите на блестящата ни цивилизация чрез издигането на джамии и месджиди. Изграждането на Месджид-и Небеви непосредствено след хиджрета на нашия Пейгамбер ни (с.а.с.) от Мекка в Медина е най-яркият пример за това.

Съпли братя!

Ако вникнем в съдържанието на думите: „*Няма съмнение, че джамиите са само за Аллах и затова не зовете никой друг заедно с Аллах!*“ (ел-Джин, 72: 18), ще разберем, че джамиите и месджидите са места, които принадлежат преди всичко на Аллах и в които ние заявяваме нашето покорство пред Него. Нашия Пейгамбер (с.а.с.) със словата: „*Месджидите са най-любими места на Аллах.*“ (Муслим) повелява и ни напомня още веднъж, че джамиите са места, които трябва да присъстват всеки миг в живота ни и където ние можем да постигнем задоволството на Аллах.

Съпли братя!

Джамия означава „събиращ наедно“, а

месджид значи място, където извършваме седже. Въпреки това обаче двете наименования се ползват равнозначно. Това са две думи, които са получили жизненост в нашата цивилизация. Обаче дълбокия смисъл, които те крият и посланията, които ни нашеяват стоят много високо от обикновени думи. За да разберем по-добре това, трябва да видим ролята на Месджид-и Небеви в съзиждането на една цивилизация през първите години на ислама. Тръгвайки от това разбиране, стигаме до извода, че трябва да превърнем джамиите и месджидите в по-активни и влиятелни места, както е било през началните години на ислама. Защото сега повече от всякога се нуждаем джамиите ни да се съживят, както някога. Защото джамиите ни не са само средища на религиозния ни живот, но същевременно са и свещени места и центрове на социалния живот.

Джамиите сами по себе си представляват своеобразни крепости, които внушават доверие на хората, които живеят край тях, привнасят своята морална и материална цена, и още по-важното пазят хората и особено младежта ни от всякакви опасности. Вие прекрасно разбираете какво означава човек да бъде откъснат от своята джамия и религия и още по-важното от своята вяра и среда.

Съпли мюсюлмани!

Нека да не забравяме, че идващите след нас поколения и всички мюсюлмани за да могат да запазят своята самоличност и да я предадат по-нататък с възможно единствено с живот, който процъфтява край джамиите. Искам да привърша днешното си хутбе с един хадис на Пейгамбера ни (с.а.с.): „*В съдния ден, в който няма да има никаква друга сянка освен тази на Аллах, една от седемте прослойки, които ще бъдат под Неговата сянка, ще бъдат тези, чиито сърца са свързани с джамиите.*“ (Бухари) Нека се помолим на Всевишния Аллах да ни стори от онези, които правят седже и чиито сърца са свързани с джамиите!

HELÂL VE HARAM ÖLÇÜLERİNE DİKKAT ETMEK

يَتَائِيْهَا الْدِّيْنُ كُلُّمَا اَمَنُوا كُلُّمَا مِنْ طَيِّبَاتِ
مَا رَزَقْنَاهُمْ وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ
تَعْبُدُونَ

Değerli Kardeşlerim!

Haram ve helâller Allah tarafından Kur'an'da belirtilmiştir. Helâl, insanın istifadesine sunulan nimetlerdir ve ona verilen kullanım hakkıdır. Haramlar ise insanların istifade edemeceği olgulardır ve kullanım hakkı olamayan hususlardır. Helâllerin yerine haramları tercih etmek hak tecavüzidür ki, bunu yapan hem kollarında dünyada insan için şeref kaybına yol açar, hem de ebedî hayatın mahvina yol açar. Bir insanın hem maddî ve hem de manevî olmak üzere iki tarafı vardır. İnsanın maddî tarafı bedeni; manevî tarafı ise ruhudur. Mükemmel dinimiz İslâm, insanın manevî tarafı olan ruhunun sağlıklı olabilmesini, maddî bedenin helâllerle beslenmesine bağlamıştır. Yani bir Müslüman dünyadaki kazancını her hâliükârdâ helâl yolla elde etmek ve yine helâl yolla kullanmakla yükümlüdür. Peygamberimiz bu hususta son derece uyarıcı olan bir hadisinde şöyle buyuyor: "Haramla beslenen vucut cennete değil, cehenneme daha lâyktr." (Hâkim, Ahmed) Bu hadis bize, bu dünyadaki yaşamımızda helâl ve haram ölçülerine dikkat ettiğimiz takdirde kuluk imtihanını başarılı bir şekilde vermemizin mümkün olduğunu haber vermesi açısından son derece eğiticidir.

Muhterem Cemaat!

Allah Teâlâ helâle ve harama dikkat etme noktasında peygamberler ile ümmetleri aynı derecede sorumlu tutmuştur. Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) bir hadisinde Mü'minûn suresinin 51. ayetine işaret ederek şöyle buyuyor: "Ey insanlar! Şüphesiz Allah temizdir, ancak temiz oları kabul eder. Allah Teâlâ, bu konuda peygamberlerine emrettiklerini müminlere de emretmiştir. Peygamberlerine; "Ey Peygamberler! dünya hayatının temiz ve meşru nimetlerinden yiycin ve dürüst ve erdemli davranışlarda bulunun. Çünkü ben sizin yaptıklarınız şeyleri eksiksiz biliyorum." (el-Mü'minûn, 23/51) buyur-

muştur. Aynı şekilde müminlere de; "Ey iman edenler! Eğer gerçekten O'na kulluk ediyorsanız, size rizak olarak verdiklerimin temiz olanlarında yiycin ve Allah'a şükredin." (el-Bakara, 2/172) buyurmuştur. Sizden birisi (hac, cihad veya ilim uğruna) yorucu bir sefere çıkar, sonra ellerini semaya kaldırıp: Ey Rabbim! diye Allah'a dua eder. Eğer onun yediği haram, içtiği haram, giydiği haram, gıdası haramsa bu şekilde onun duası nasıl kabul edilsin!" (Müslim, Tirmizi)

Sevgili Peygamberimiz diğer bir hadisinde de şöyle buyuyor: "Bir kul, haramdan mal kazanıp ondan sadaka verse, sadakası kabul olmaz. Ondan kendisine ve çoluk çocuğuna harcasa bereketini görmez, aracasından gelenlere miras bırakırsa, bu onun ancak azabını artırrır. Şüphesiz Allah Teâlâ kötülüğü kötüülüğe temizlemez; kötülüğü ancak iyilikle temizler. Hiç şüphesiz pis olan bir şey, pis olan diğer şeyi temizlemez." (Ahmed)

Mânâlarını sunduğumuz ayet ve hadisler, müslüman bir insanın haram ve helâle ne denli dikkat etmesi gerektiğine dair son derece dikkat çekicidir. Bu ayet ve hadislerden anlamaktayız ki, hakk ölçülerine uyulmadığı takdirde yapılan iş, ne kadar hayırlı olursa olsun, o işi değerli ve onurlu kılamaz ve haram ve helâle riayet etmeden yapılan ibadetler kabule şayan değildir.

Kıymetli kardeşlerim !

Allah'ın helâl kıldıklarına uyan ve haramlardan kaçınan fert ve toplumlar bozulmadan/fesattan korunurlar ve huzurlu bir hayat yaşarlar. Hutbemizi haksız kazanca örnek teşkil etmesi itibarı ile, Peygamber Efendimizin, haram bir fil olan rüşvetle alâkalı bir hadisini hatırlatarak bitirmek istiyorum.

Vergi tahsildarı bir gün, Peygamberimize hesap verirken, görevi esnasında kendisine verilen hediyesi gösterir. Bunun üzerine Peygamberimiz son derece sert ve kızgın bir ifade ile: "Bu tahsildarı anasının evinde oturtalmam, o vakit ona bu hediyesi getirilir mi bir görelim." (Müslim) buyurur.

Memurun vazifesi esnasında aldığı hediyeyi rüşvet olarak değerlendiren Rasûlüllâh Efendimiz (s.a.s.) "Rüşveti alan da veren de cehenne me girecektir." (Tirmizi) buyurdular.

ДА ВНИМАВАМЕ С ГРАНИЦИТЕ НА ХЕЛЯЛА И ХАРАМА

بِأَيْمَانِهِ الظَّالِمُونَ إِنَّمَا كُلُوا مِنْ طَيْبَاتِ
مَا رَزَقْنَاكُمْ وَآشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيمَانًا

تَعْبُدُونَ

Скъпи братя!

Харамът и хелялът са определени от Аллах в Корана. Хелял или позволените блага са тези, които са предоставени за използване от човека, тоест има правото да се възползва от тях. А харам са нещата, от които човек не би могъл да се възползва и той няма право на това. Да се предпочетат непозволените неща вместо позволените представлява прегазване на правата. Затова който го прави освен, че губи славата си сред хората на тоя свят, но и погубва пътя, който води към вечния живот. Всеки човек има две страни: духовна и материална, материалната му страна се представя от тялото му, а духовната - от духа му. Исламът, прекрасната ни религия свързва здравословното състояние на духа с подхранването на материалното тяло с хелял храни. Това ще рече, че един мюсюлманин на тоя свят е задължен да придобие по позволен начин печалбата си и отново по позволен начин да я оползотвори. В това отношение нашият Пейгамбер строго предупреждава като повелява следното в свой хадис: „*Тяло, което се храни с харам е по-достойно не за рая, а за ад.*” (Хаким, Ахмед) По този начин цитираният хадис е изключително поучителен за нас от гледна точка на това, че ни известява, че е възможно успешно да издържим изпита по служение ако внимаваме с границите на позволеното и непозволеното на тоя свят.

Уважаеми джемаат!

По въпроса за хеляла и харама Аллах Тяля в еднаква степен е държал отговорни пейгамберите и техните последователи. В един от своите хадиси любимият ни Пейгамбер (с.а.с.) като се позовава на 51-и айет от сура Муминун повелява следното: „*O, хора! Няма съмнение, че Аллах е пречист и приема единствено чистото.*” По този въпрос Аллах Тяля каквото е повелил на пейгамберите Си, това е повелил и на вярващите. На пейгамберите Си Аллах повелява: „*O, пейгамбери, яжте от*

благата и вършете праведни дела! Каквото и да сторите, Аз го знам.” (ел-Муминун, 23: 51)

А на вярващите: „O, вярващи, яжте от благата, които Ние ви дарихме и ще бъдете признателни на Аллах, ако на Него служите!” (ел-Бакара, 2: 172)

Ако някой от вас тръгне на изморителен поход/било за хадж, бран или учение/дигне ръце и се моли на Аллах: „Я Рабби..“ Но ако това, с което се е хранил, което е пил, с което се обляжъл и хранил с харам, как да бъде приема молбата му?” (Муслим, Тирмизи)

В друг хадис любимият ни Пейгамбер (с.а.с.) повелява следното: „*Ако един раб даде садака от спечеленото по непозволен начин, то садаката му не се приема. Ако се възползва от него за себе си и за домочадците си, не би видял полза от нея. Ако остави в наследство на онези, които идват след него, това единствено ще увеличи теглителата му. Няма съмнение, че Аллах Тяля не премахва злините със злини, а само с добрини. Няма съмнение, че нещо, което е било мярсно, не би могло да пречисти друго мярсно.*” (Ахмед)

Приведените по-горе значения на айетите и хадисите са особено важни от гледна точка на това до каква степен трябва един мюсюлманин да внимава за хеляла и харама. От приведените айети и хадиси разбираме, че нещо, което се върши, когато не се спазват мерките за праведност и истина, колкото и да е добро, не може да го направи да е ценно и важно. И ибадетите, които се вършат без да се съблюдават границите на харама и хеляла, не се приемат.

Скъпи братя мюсюлмани!

Онези лица и общества, които избягват обявеното от Аллах за харам и приемат това, което е обявил за хелял, са защитени от разруха и разпад и живеят в благополучие. Искам да приключия днешното си хутбе като припомня един хадис от нашият Пейгамбер, който може да бъде посочен като пример за непозволената печалба:

„*Веднъж бирникът, който е давал отчет на Пейгамбера (с.а.с.) показал и даровете, които са му били дадени. Тогава нашият Пейгамбер с твърд и ясен глас му повелил: „Нека да поставим този бирник да седи в дома на марака си и да видим дали тогава ще му се дадат тези дарове?”* (Муслим)

Нашият Пейгамбер, който преценява като рушвет-подкуп даровете, които служителите получават по време на службите си повелява: „*Този, който дава и този, който приема рушвета ще попаднат в ад!*” (Тирмизи)

İSLAMI EĞİTİME YARDIM

مَثْلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
كَمَثْلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةً حَبَّةً
وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلَيْهِمْ

Muhterem Mü'minler

İslam dini Allah (c.c) tarafından, insanlığa tutku ve cehaletin esaretinden kurtulması, güçlü kişilikler, aileler ve toplumlar inşa etmesi için gönderildi. Bir insanın yaşadığı toplumda muayyen bir mertebe ye erişebilmesi için eğitime ihtiyacı vardır, ancak buna paralel Yaratıcısını ve müntesib olduğu dini iyi öğrenebilmesi için de dini bir eğitime ihtiyacı vardır. Bunun içindir ki, Peygamber efendimiz: "*Dünyayı isteyen ilme sarılsın, ahireti isteyen yine ilme sarılsın.*" buyurmaktadır. Nasıl ki, yeryüzünde Allah'a layık birer kul olabilmemiz için İslami eğitime ihtiyacımız varsa, hiç şüphesiz İslam'ı öğrenmemiz için de işinin ehli olan eğitimcilere ihtiyacımız vardır. Ancak herkez eğitimci olabilir mi? Elbette ki olamaz. Şu bir realitedir ki, ümmet bir arada olduğu zaman ümmettir. Cenab-ı Hak her müslümana gelecek nesillere eğitim alma hususunda faydalı olma şansını lütfetmiştir. Buna göre alim ilmi ile, zengin malî ile, hiçbir şeyi olmayan da duası ile bu kutsal yolda yürümek zorundadır.

Sevgili Kardeşlerim

Sadaka-i câriye; ardından nesiller boyunca istifade edilecek bir hayır bırakmaktadır. Rabbimizin lütfu olan mal ve serveti ibadete dönüştürmektedir. Bencilliği ve dünya hırsını bir kenara bırakarak cömertliği ve ihsanı tercih etmektedir. Sahip olduğunu sadece kendimiz için harçayıp tüketmek yerine toplumun faydası için de kullanma erdemini göstermektedir. Geçici dünya nimetlerini ebedi hayatı kazanmak için bir vesile kılmaktır. Hiç şüphesiz fa-

kirleri beslemek ve yetimleri giydirmek faziletli ve güzel bir ameldir, ancak genç neslin sırat-ı mustakim üzere eğitilmesinde katkıda bulunmak daha da faziletli, ahiret hayatı için yapılan en kazançlı yatırımdır. Konu ile ilgili Cenab-ı Hak: "*Mallarını Allah yolunda harcaya ların örneği, her başlığında yüz tanenin bulunduğu yedi adet başak çikaran bir tohum tanesi gibidir. Allah dilediğine katlayarak verir, Allah (zat ve sıfatlarında) sınırsızdır, her şeyi bilmektedir.*" buyurmakta, bize ise bu düstur ile amel etmek düşmektedir.

Ebu Talha (a.s) ismindeki bir sahabi, "*Sevdiğinizden harcamadığınız sürece doğruluğa ulaşamayacaksınız.*" ayet-i kerimesini duyunca, Hz. Peygamber (s.a.s)'in yanına gidiyor ve kendisine "*Ya Rasulallah bu benim Beyrut'ta ki en değerli ve en çok sevdiğim palmiye bahçemdir. Bunu Allah rızası için hibe ediyorum.*" diyerek, tüm müslümanlara örnek teşkil edecek bir amel sergiliyor.

Değerli Kardeşlerim

Yeryüzünde yaşayan her bir müslümanın tek bir sloganı olmalı: "*Ben Ümmet-i Muhammed'e ne şekilde faydalı olabilirim.*" Peygamber efendimizin şu sözü: "*Yarım burma ile de olsa cehennem ateşinden korun*", bizler için İslami Eğitime Yardım etme hususunda genel ilke olmalı. Binaenaleyh Ramazan ayında son derece cömert olan Peygamber efendimizi kendimize şiar edinelim. Vereceğimiz maddi destek ile Bulgaristan'da dini eğitimin imarına katkıda bulunalım ki, kendimizi ve neslimizi dünya ve ahirette saadete eriştiyelim. Rabbim yaptığımız ve de yapacağım hayırları yüce katında makbul eylesin. Amin.

ИСЛЯМСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

مَنْئُلُ الدِّينِ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
 كَمَنْلُ حَبَّةٍ آتَيْتُ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةُ حَبَّةٍ
 وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

Мухтерем джемаат!

Исламската религия е изпратена от Аллах на човечеството, за да го освободи от робството на страстите и невежеството и да изгради силни личности, семейства и общества. Тя цели да премахне от тях неверието, безнравствеността, упадъка и всички онези негативи, които ерозират обществото. За да се извиси, човек има нужда от образование, което да му гарантира място в обществото и достоен живот. Но успоредно с това има нужда и да се образова религиозно, което образование ще му помогне да опознае своя Създател и своята религия. Затова Пратеника (с.а.с.) казва: „Който желае да открие щастието в земния живот, нека го търси в науката; който желае да постигне щастието в отвъдния живот, нека го търси в науката“.

Скъпи вярващи!

Всеки един от нас има нужда от исламско образование, за да бъде достоен раб на Аллах Теаля тук, на земята. Имаме остра нужда да образоваме и възпитаваме на ислам подрастващите поколения, но не всеки е способен да бъде учител. Умметът е уммет, когато е заедно, и Аллах е дал шанс на всеки един мюсюлманин да бъде полезен в изграждането и възпитаването на идните поколения – един с наука, друг със средства, трети с възпитание.

Скъпи мюсюлмани!

От милостта на Аллах Теаля е, че остави някои врати отворени до съдния ден. Дори и човекът да си замине от този свят, би могъл да остави след себе си една трайна садака, която да му носи ползи и награда чак до съдния ден. Несъмнено да нахраниш беден и да облечеш сирақ е превъзходно и

добро дело, но още по-голяма е наградата да обучаваш младежите на религията. Да подпомагаш образоването означава да инвестираш в най-доходоносното занимание. Още от първите векове хората са разбрали този изключителен дар от Аллах и са инвестирали в разпространението на ислама и подпомагането на исламското образование, което е било причина да се издигнат личности, които и до днес помним. Аллах Теаля казва: „Примерът с онези, които раздават своето имущество по пътя на Аллах – приличат като едно зърно, от което са поникнали седем житни класа, и във всеки клас има по сто зърна. Аллах надбавя на когото пожелае. Аллах е всеобхватен, всезнаещ“.

Нека си спомним един от видните сабии, Ебу Талха (р.а.) – когато чул айета: „Няма да достигнете праведността, докато не раздавате от онова, което обичате“, отишъл при Аллаховия Пратеник (с.а.с.) и рекъл: „Я, Расулюллах! Това е моята палмова градина при Бейруха, тя е най-ценното и най-свидното ми имущество. Оставям я по пътя на Аллах, да бъде текуща садака“.

Уважаеми джемаат!

Стремежът на мюсюлманина и неговото мото в земния живот трябва да се съдържат в думите: „Аз с какво мога да съм полезен за уммета на Мухамед (с.а.с.)?“. Всеки от нас трябва да бъде активен в подпомагането на исламското образование и да е част от това велико послание, а в замяна Аллах Теаля още тук, на земята, ще ни възнагради десетократно, а може и 700-кратно.

О, вярващи!

В хадис Расулюллах (с.а.с.) казва: „Предпази се от огъня, дори и с даването на половин фурма“. Нека последваме в този прекрасен и благодатен месец примера на любимия ни Пейгамбер, който беше изключително щедър, особено в рамазан. Нека и ние изсипем по една кофа в общия кладенец, който ще напоява жадуващите за наука млади хора, и чрез тази наша активност да спечелим оправдението, задоволството и милостта на Аллах Теаля, Който ни подканва, казвайки: „Ей, Адемов син! Раздавай и аз ще ти надбавя!“.

HESAP VERME

ŞUURU

أَقْرَأْ كِتَابَكَ كَفِيْ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا

Değerli Kardeşlerim!

Gönül erlerimizden Yunus Emre, bitmeyecek sandığımız kısacık ömrümüzün, Rabbimizin bir emaneti olduğunu şu dizeleriyle ne güzel dile getiriyor:

Vaktinize hazır olun, ecel vardır gelir bir gün.

Emanettir kuşça canın, sahip vardır alır bir gün.

Değerli Kardeşlerim!

Her canlinin hayatında değişmez hakikat olan ölüm, bir gün mutlaka bizi de bulacaktır. Şu kadar var ki; kaçınılmaz olan bu gerçek, mümin için karamsar bir tablo değildir. Aksine, Yüce Yaraticımıza, Âlemle Rahmet Peygamberimiz (s.a.s.) e ve daha nice sevdiklerimize kavuşmaya açılan bir vuslat kapısıdır.

Kerim Kitabımız, o büyük günde kimi yüzlerin sevinç ve mutluluk içinde parlayacağını, kimi yüzlerin ise toz toprak içinde karacağını haber verir. Şüphesiz kararan yüzler, Rabbini unutarak hayatını isyan ve günahlara mahkum edenlerdir. Mutlu yüzler ise, o günü unutmadan yaşayanlardır.

Bu mutluluğa ulaşmanın yöntemini her daim bizlere huzur yolunda rehber olan Efendimizin şu hadisinden öğrenelim: "Zeki ve akıllı kişi, nefsinin kötü arzularına engel olup ölüm sonrası için hazırlık yapandır. Acıacak kimse ise, nefsinin her türlü istek ve arzusuna uyandır." (Tirmizi) Bu konuda, adalet timsali Hz. Ömer Efendimizin, "Hesaba çekilmenden kendinizi hesaba çekin." sözü ne kadar da anlamlıdır.

Kıymetli Kardeşlerim!

Şunu iyi bilelim ki; dünya hayatında yapıp ettiklerimiz eksiksiz kaydedilmektedir. Gün gelecek insan, küçük büyük her yaptığını karşısında hazır bulacaktır. Hesap günü bize, "Oku kitabını! Bugün, hesap görücü olarak

sen kendine yetersin." (el-Îsrâ, 17/14) denilecektir. "Kim zerre ağırlığında bir hayır işlerse, onun mükâfatını görecektir. Kim de zerre ağırlığında bir kötülik işlerse, onun cezasını görecektir." (ez-Zilzâl, 99/7-8) ayeti de her daim hesap verme şuuru ile yaşamamız gerekligine dair bir uyarıdır.

Muhterem Kardeşlerim!

"Ölümden önce hayatın, meşguliyetten önce boş zamanın, yokluktan önce varlığın, ihtiyarlıktan önce gençliğin ve hastalıktan önce sağlığın değerini iyi bil." (Hâkim) buyuran Peygamberimiz, ömür sermayemizin önemine dikkatlerimizi çekmiştir. Zira bu sermaye, bir gün tükenecik ve geri dönmeyecektir.

Süresinin ne kadar olduğunu bilemediğimiz ömrümüz, geride bıraktığımız her bir gün azalmaktadır. Her geçen gün, sevdiklerimize vedaya doğru adım adım ilerlemekteyiz. Yapıp ettiklerimizle yüzleşme anı olan büyük hesap vaktine yaklaşmaktadır. Öyleyse, sayılı günlerimizi nasıl tükettiğimiz konusunda kendimizi sürekli sorgulamalı ve hayatımızı buna göre yönlendirmeliyiz. Hayır-şer, sevap-günah ve yaratılış hikmeti açısından kendimizi bir değerlendirmeye tabi tutmalıyız. Bir gün o malum sonun bizi de yakalayacağı bilinci ile elimizdeki fırsatları zarara değil, kâra dönüşürmeliyiz.

Kardeşlerim, geliniz! Çok değerli olan hayatımızı hayırla, güzellikle, sevapla donatalım. Böyle bir değerin günahlarla, isyanlarla heba olmasına asla müsaade etmeyeelim. Sermayemiz ahlakımız, umudumuz sâlih amellerimiz olsun. Terazimiz kendimiz olalım; Teraziyi tutan el bizim elimiz, kefesinde de yüzlerimizi ağartacak amellerimiz olsun. Cennet, ebedi yurdumuz, Rasûlüllâh da komşumuz olsun.

Efendimiz (s.a.s)'in, hayatında en fazla yaptığı, bizim de dilimizden düşürmediğimiz şu dua üzerinde iyice düşünelim: "Rabbimiz! Bize dünyada iyilik, güzellik ve nimet ver, ahirette de iyilik, güzellik ve nimet ver ve bizi ateş azabından koru." (Buhârî)

HUTBE

СЪЗНАНИЕТО ЗА РАВНОСМЕТКА

أَفْرَأَ كِتَبَكَ كَفَى بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا

Братя мюсюлмани!

Големият поет Юнус Емре с присъщата си мъдрост разкрива по следния начин колко кратък е живота ни, дар от нашия Създател:

„Бъдете готови, смърт има; ще настъпи краят някой ден.

Душата ви даром е дадена, стопанинът ще я вземе един ден.“

Скъпи братя мюсюлмани!

Смъртта е неизбежната истина, с която приключва живота на всяко живо същество. Така че един ден тя ще постигне и нас. Само че тази неизбежна истина не означава никаква пессимистична картина за вярващия. Напротив, тя е врата, която ще се разкрие пред нас и ще ни изведе на среща с Всемогъщия Аллах, с нашия Пейгамбер (с.а.с.), дар за световете и много още наши любими хора.

Благодатната ни Книга известява, че в този велик ден някои лица ще грейнат, обхванати от радост и щастие, а други ще се покрият с пепел и тъма. Няма съмнение, че потъмнелите лица ще бъдат на онези, които забравят своя Създател и осъждат живота си на възмущение и грехове. А щастие ще озарява лицата на онези, които живяха и живеят без да забравят този ден.

Нека научим начина, по който можем да постигнем това щастие от следния хадис на нашия Пейгамбер (с.а.с.), който винаги ни е бил пръв предводител по пътя на благополучието: „Умният и разсъдлив човек е този, който винаги ще попречи на лошите стремежи на нефса си и всякога ще се готови за живота след смъртта. А онзи, който изпълнява всякакви желания и прищевки на нефса си е достоен за съжаление.“ (Тирмизи) В това отношение колко са многозначителни словата на Хз. Омер (р.а.), който казва: „Направете си равносметката преди да ви се потърси сметка!“

Мухтерем джемаат!

Нека добре да знаем следното: Всичко онова, което правим и струваме на този свят се пише без грешка и пропуски. Ще дойде ден, в който всичко онова, което е свършил човека, било то дребно или голямо, ще застане пред него. В сетния ден ще ни се каже:

„Чети своята книга! Достатъчен си. Днес да направиш равносметка за себе си.“ (ел-Исра, 17: 14)

А също така ни е известно, че „*Който извърши добро дело, дори с тежест на прашинка, ще го види. И който извърши зло, дори с тежест на прашинка, ще го види.*“ (ез-Зилзал, 99: 7-8)

Скъпи братя мюсюлмани!

„Знайте цената на живота преди смъртта; на свободното време преди заниманието, на имането преди бедността, на младостта преди старостта и здравето преди болестта.“ (Хаким) Така е повелил Пейгамбера ни и с тези наставления е привлякъл вниманието ни върху ценността на живота. Защото този капитал един ден ще се изчерпи и не ще се възстанови.

Нашият живот, продължителността на който не ни е известен, намалява с всеки изминат ден. Всеки ден ние крачим към прошалния момент с нашите любими. И с всеки ден ние се приближаваме до деня на голямата равносметка, при която ще се срещнем очи в очи с онова, което сме вършили. Щом като е така, нека непрестанно да си задаваме въпроса как привързваме броените си дни и според това да насочваме по-нататък живота си. Да се самооценяваме от гледна точка на доброто и злото; на благодеянията и греховете и мъдростта на сътворението ни. Нека водени от съзнанието, че един ден рано или късно известеният ни край ще настъпи и за нас, ние да оползотворим възможностите, които са ни предоставени.

Азиз джемаат!

Нека изпълним безценната си живот с добрини, красота и благодеяния. Нека никога да не позволяваме да се пропиле в греховни дела това безценно благо. Нека този наш капитал да стане поведение, надежда и да се превърне в добри дела. Нека ние сами да се претегляме в собствените си везни. Нека ръката, която държи везната да е наша ръка, а онова, което е на блюдото да са нашите дела, които ще отречат лицата ни. Нека дженнета да бъде вечното ни обиталище, а Расулюллах (с.а.с.) да ни е добрият съсед.

Нека хубавичко да се замислим върху нази молитва, която Расулюллах (с.а.с.) повтарял най-много през живота си, както и ние: „Раббена! На тоя свят и на отвъдния дай ни добрини, красоти блага и ни спаси от мъката на огъня!“ (Бухари)